

دنیای شگفت‌انگیز هارمونیکا (سازدهنی)

كتاب اول كروماتيك
مقدماتي

تأليف و ترجمه :
الياس دژاهنگ

انتشارات کتاب نارون

سرشناسه: دژآهنگ: الیاس

عنوان و نام پدیدآور: دنیای شگفت‌انگیز هارمونیکا (ساز دهنی) مدد کریز سویچ / تالیف: الیاس دژآهنگ
مشخصات نشر: تهران؛ کتاب نارون ۱۳۹۴

شایم جلد اول: ۹۷۹۰۰۸۰۰۲۶۲۱۴۰۴

شایم جلد دوم: ۹۷۹۰۰۸۰۰۲۶۲۱۴۲۸

شایم دوره: ۹۷۹۰۰۸۰۰۲۶۲۱۴۱۱

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

موضوع: ساز دهنی؛ آموزش

Harmonica -- Instruction and study

موضوع: ساز دهنی -- روش‌های نوازنده

موضوع: Harmonica -- methods

ردیپندی کنگره: MT ۶۸۲ / ۵۴ ۵۹ ۱۳۹۲

ردیپندی دیجیتی: ۷۸۸/۸۱

شاره کتابشناسی ملی: ۳۹۵۳۶۹۳

دنیای شگفت‌انگیز هارمونیکا (ساز دهنی)

تالیف: الیاس دژآهنگ

چاپ دوم: ۱۴۰۲

شماره کان: ۳۰۰ نسخه

لیتوگرافی: چاپ و صحافی: آوین

شایم جلد اول: ۹۷۹۰۰۸۰۰۲۶۲۱۴۰۴

شایم جلد دوم: ۹۷۹۰۰۸۰۰۲۶۲۱۴۲۸

شایم دوره: ۹۷۹۰۰۸۰۰۲۶۲۱۴۱۱

تمامی حقوق این اثر محفوظ است.

تکریر یا تولید آن به هر صورت کلی و جزئی (چاپ؛ فتوکپی؛ انتشار الکترونیکی)

بدون اجازه کنندگ از ناشر ممنوع است.

خیابان انقلاب، خیابان اردبیلهشت (منیری جاوید)، بن بست توحید، پلاک ۴، واحد ۲

تلفن ۶۶۴۱۲۷۰۷-۸
www.narvanbook.ir

برای دریافت فونهای صوتی کتاب به وبسایت ما و یا کانال زیر مراجعه نمایید.

Telegram: @narvanketab

فهرست مطالب

۱	سخنی با اهالی موسیقی در ایران
۲	سخنی با هنرجویان
۷	فصل اول: مبانی نظری موسیقی
۱۲	جایگاه نت‌ها روی ساز و جایگاه نت‌های روی خطوط حامل بر روی ساز
۱۳	برخی تعاریف مهم و کاربردی در موسیقی
۲۲	اجرای برخی علائم نوشتاری
۲۴	فصل دوم: تکنیک‌ها
۲۴	نحوه‌ی نگه داشتن ساز
۲۶	حالات نشستن و ایستادن
۲۹	حالات دهان
۳۴	حرکت روی ساز
۳۵	حرکت‌های کوتاه
۳۵	حرکت‌های بلند
۳۷	فصل سوم: اتود‌ها و قطعات
Finlandia ۵۲	
Carnaval of Venice ۵۲	
Sarabande ۵۳	
Gold & Silver waltz ۵۳	
Merry widow waltz ۵۴	
Plaisir d'amour ۵۴	
Waltz from «sleeping beauty» opera ۵۵	
Blue Danube waltz ۵۶	
Theme from Tchaikovsky Symphony no V movement II ۵۷	
The royal march of the lion ۵۸	
Drigos serenade ۵۸	
Marche militaire ۵۸	
Brunette ۵۹	
Berceuse ۵۹	

ادامه فهرست

The Death of Ase	٦٠
Gypsy Rondo	٦١
Clair de Lune	٦١
Traumerei	٦٢
Dreaming	٦٣
Menuet	٦٤
Burlesque	٦٤
Theme from Mozart symphony no ٤	٦٥
Thunder & blazes	٦٥
The picture of an exhibition «Premonade»e	٦٦
Ave Maria	٦٧
Johannes Brahms Lullaby	٦٨
Allegro movement from Amadeus Mozart	٦٨
Air on the G string	٦٩
Polovtsian Dance	٧٠
٧٢	ضمائم
٨٠	منابع

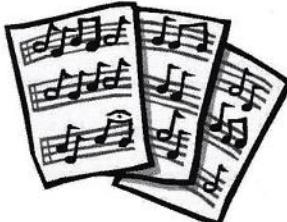
فصل اول

مبانی نظری موسیقی

به سبب حجم بسیار بالای مطالب تئوری، در این بخش فقط به ذکر برخی اطلاعات کاربردی‌تر اشاره خواهد شد که ممکن است بسیاری از آنها به دلیل خلاصه شدن‌شان، ذهن کنگکاو خواننده را با پرسش‌های بی‌شماری روبه‌رو کند، لذا از خوانندگان عزیز انتظار می‌رود که این نواقص را با مطالعه‌ی کتاب‌های تئوری متعددی که در داخل و خارج از کشور به چاپ رسیده است، جبران کنند.

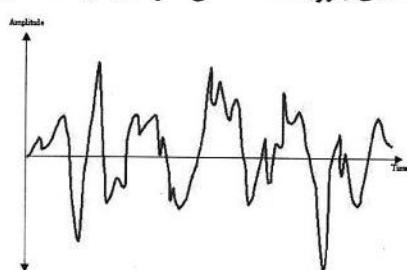
نت

از نت همیشه به عنوان الفبای موسیقی یاد می‌شود بنابر این ابزاری است برای خواندن و نوشتن زبان موسیقی. حال پرسش اینجاست که منظور از خواندن و نوشتن نتها در موسیقی یعنی چه و چه کیفیتی دارد؟

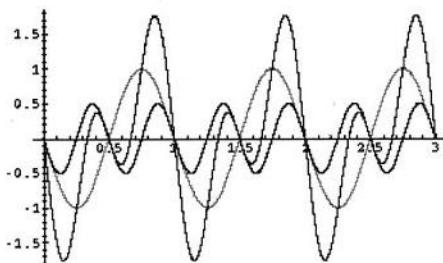

ما در پیرامون خود دائمًا با دو نوع صدا سر و کار داریم، نوع اول، صدایی هستند به اصطلاح گوش‌خراش که ویژگی آن‌ها ارتعاشات نامنظم‌شان است؛ مثل صدای ترمز اتومبیل، صدای بازویسته شدن لولای در، صدای

شکستن شیشه و...

نوع دیگر صدایا که به طور خاص در موسیقی استفاده می‌شوند صدایی هستند که خوشایند گوش ماست و ویژگی آن‌ها نیز ارتعاشات کاملاً منظم‌شان است.

به صدای نام دوم نت می گوییم که هفت نام کلی را برای آنها در نظر گرفته اند:

سی لا سل فا می ر دو

Do Re Mi Fa Sol La Si

به این نوع نام‌گذاری تنها نام‌گذاری هجایی می‌گویند که در کشورهایی مثل فرانسه، ایتالیا، ایران و... از آن استفاده می‌کنند. نام‌گذاری دیگری که در کشورهای آلمانی و انگلیسی زبان از آن استفاده می‌کنند، نام‌گذاری **الفابتیک** یا الفبایی است به این صورت:

A	B	C	D	E	F	G
سی	لا	سل	فا	می	دو	دو

اما در موسیقی، ما با صدای بسیار بیشتر از این هفت نت طرف هستیم که مسلمًا اگر بخواهیم همهٔ این صدای را بنویسیم، مجبور به تکرار این هفت نت می‌شویم:

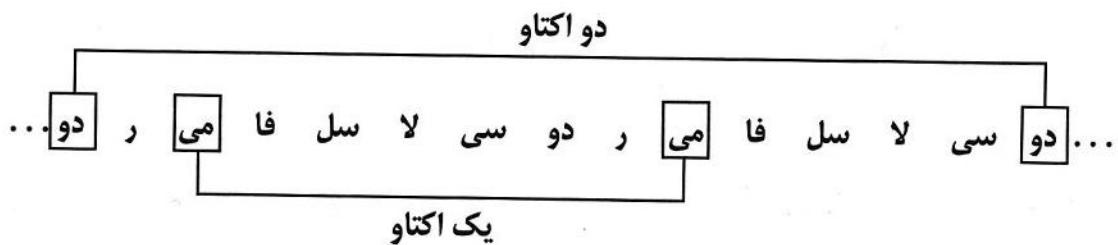
.....سی لا سل فا می ر دو سی لا سل فا می ر دو.....

حال پرسش اینجاست که به نظر شما نت دوی دوم (نتی که در تکرار نتها در بار دوم، سوم و... تکرار می‌شود) با نت دوی اوّل یا سی دوم با اوّل چه تفاوتی با هم دارند؟

پاسخ این است که ما هرچه به سمت جلو (بالا) حرکت کنیم، صدای زیرتر و هرچه به سمت عقب (پایین) حرکت کنیم، صدای بم می‌شوند؛ پس نت دوم زیرتر از نت دوی اوّل و نت اوّل بهتر است.

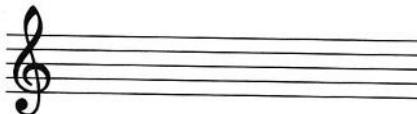
اکتاو

به فاصله‌ی از یک نت تا نت همانم بعدی یا قبلی یک اکتاو گویند و این‌گونه بیان می‌شود که نت بالاتر یک اکتاو زیرتر از نت پایینی است و یا نت پایین‌تر مثلاً دو اکتاو بهتر از نت بالایی است.

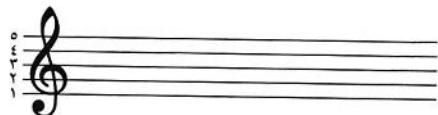

از اکتاو برای بیان محدوده‌ی صوتی سازها نیز استفاده می‌شود، مثلاً می‌گویند محدوده‌ی صدایی ساز فلوت تقریباً ۳ اکتاو است و ...

موسیقی مانند الفبای زبان انگلیسی، آلمانی و یا حروف ریاضی از چپ به راست نوشته می‌شود. تا الان متوجه شدیم که هر کدام از نتها معرف یک صدای خاص می‌باشد؛ بنابراین مفهوم خواندن و نوشتند نتها هم تا حدّی مشخص شد. الفبای زبان فارسی روی یک خط و زبان انگلیسی روی دو خط نوشته می‌شود، اما نتها موسیقی روی ۵ خط نوشته می‌شود.^۱

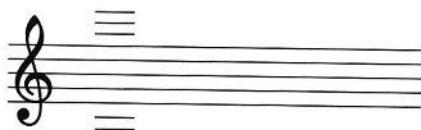

خطوط حامل از پایین به بالا شماره‌گذاری می‌شوند.

خطوط اضافه

اگر نتها را روی خطوط حامل و بین آنها قرار دهیم جمعاً ۹ نت موسیقی را جای داده‌ایم ولی عملاً ما در موسیقی و در برخورد با هر ساز، با صدای‌های بسیار بیشتر و در نتیجه نتها بیشتری طرف هستیم که طبیعتاً هر کدام هم جایگاه خاص خود را می‌طلبند و مسلم‌آین ۹ جایگاه پاسخگو نخواهد بود؛ پس به ناچار از خطوطی به تام خطوط اضافه (خطوط کمکی یا تکمیلی) استفاده می‌کنیم.

^۱ امور مرتبط با این خطوط به ۳ و ۴ خط کاهش می‌باید که از بحث این کتاب خارج است.

کلید

عاملی است که هرگاه در ابتدای خطوط حامل قرار گیرد، به هر کدام از نت‌هایی که رو یا بین خطوط حامل قرار می‌گیرند، نام مخصوص به خود را می‌دهد. بنابراین ما در حالت کلی با پنج خط طرف هستیم که بدون کلید هیچ هویتی از خود ندارند و کلید به آنها هویت می‌بخشد. در موسیقی هفت کلید وجود دارد^۱ که ما در هارمونیکا با کلیدی با نام کلید سُل سروکار داریم. کلید سُل پرکاربردترین کلید در موسیقی است که در بیشتر سازها از آن استفاده می‌شود مانند: ویولن، فلوت، کلارینت، گیتار و ترampet.

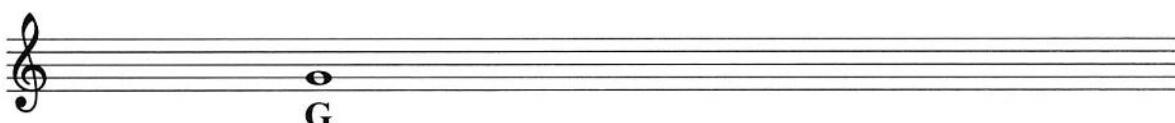
فلسفه‌ی استفاده از کلیدهای گوناگون نیز پرهیز از استفاده‌ی بیش از حد از خطوط اضافه و پوشش دادن همه‌ی رجیسترها (بهنه) صوتی است.

کلید همواره باید در ابتدای خطوط حامل یعنی سمت چپ آن قرار داشته باشد؛ چون با وجود کلید است که متوجه می‌شویم تی که مثلاً روی خط دوم یا سوم یا هر جای دیگر قرار گیرد، چه نامی دارد.^۲

کلید سُل

هرگاه کلید سُل در ابتدای خطوط حامل قرار گیرد، نام تی که روی خط دوم قرار گیرد سُل است و باقی نت‌ها طبق این نت نام‌گذاری می‌شوند.

به عنوان اولین تمرین باید نام نت‌های رو و بین خطوط را حفظ کنید؛ برای این کار می‌توانید از انگشت‌های دست چپ استفاده کنید یعنی ۵ انگشت دست چپ را به عنوان ۵ خط حامل فرض و نت‌ها را روی آن‌ها تصور کنید. تنها ویژگی این کار این است که دیگر برای حفظ کردن مجبور نیستید همیشه کاغذ یا دفتر نت همراه داشته باشید!!!

^۱ در موسیقی ۴ کلید دو، دو کلید فا و یک کلید سُل وجود دارد که جمماً هفت کلید را تشکیل می‌دهند.

^۲ چون تی که روی خط سوم یا خطوط دیگر حامل قرار می‌گیرد، با قرار گرفتن کلیدهای متفاوت اسامی متفاوتی به خود می‌گیرد.

مركز موسيقي بتهوون شيراز

Harmonica

The Wonderful World of Harmonica

First Book:

Chromatic (Elementary)

Elias Dejahang

